

Epilepsie: metoclopramide

1413

Datum literatuursearch: 19 en 20 februari 2020

CONCLUSIE

Er is te weinig onderbouwing voor een contra-indicatie.

Volgens de fabrikant is metoclopramide gecontraïndiceerd bij epilepsie, vanwege verhoging van frequentie en intensiteit van crises. Convulsies zijn volgens de SmPC zelden gemeld als bijwerking en vooral bij epileptische patiënten. In de Lareb-bijwerkingendatabank waren in februari 2020 4 meldingen bekend van convulsies. In 2018 is een casus gepubliceerd van een MS-patiënt met door metoclopramide geïnduceerde oculogyrische crises, die in eerste instantie werden aangezien voor epileptische aanvallen. Er is weinig onderbouwing voor uitlokking van convulsies door metoclopramide. Er zijn aanwijzingen dat veranderingen in het dopaminerge evenwicht in het centrale zenuwstelsel een rol kunnen spelen bij het uitlokken van convulsies. Metoclopramide is een antagonist van de dopamine D₂-receptor.

AANVULLENDE OPMERKINGEN

Werkgroep, 30 maart 2020: Metoclopramide is al lang in de handel. Er zou anno 2020 meer onderbouwing worden verwacht voor een contra-indicatie. Bovendien worden nu lagere doseringen aangeraden dan vroeger en wordt metoclopramide kortdurend gebruikt.

PICO

P(atient)	Epilepsiepatiënten
I(ntervention)	Metoclopramide
C(omparison / Control)	Placebo / geen metoclopramide
O(utcome)	(vermeerderen van aantal) convulsies of verlaging van de aanvalsdrempel

PUBMED

Zoekterm:

metoclopramide AND (epilepsy OR convulsion OR seizure)

Bron	Bewijs	Resultaten/ opmerkingen
-	-	-

EMBASE

Zoekterm:

Population: epilepsy

Intervention: metoclopramide

Comparison: niet ingevuld

Outcome: seizure, epilepsy and convulsion

Study design (or miscellaneous): niet ingevuld

Filters:

Drugs: metoclopramide; diseases: epilepsy; study types: human; publication years: 2004-2019; article languages: Dutch, English, German

Bron	Bewijs	Resultaten/ opmerkingen
-	-	-

OVERIG- voldoet niet aan PICO

Bron	Resultaten/ opmerkingen
Omidi JS, et al. Episodic gaze deviation in multiple sclerosis - Versive seizures or oculogyric crises? J Clin Neurosci. 2018;58:201-203	- Casus: 38-jarige man met secundaire, progressieve MS - Op 34-jarige leeftijd diagnose epilepsie en start levetiracetam - Bij opname in epilepsiecentrum vanwege "aanvallen" lacosamide gestart, medicatiereview uitgevoerd en uitgebreid onderzoek - Geen afwijkingen gevonden die wijzen op epilepsie - Patiënt gebruikte chronisch metoclopramide - Na staken lacosamide en metoclopramide afname frequentie "aanvallen". - Diagnose: door metoclopramide geïnduceerde oculogyrische crises (OCG, afwijkende oogbewegingen met vaak ook bewegingen van het hoofd) - Auteurs: OCG wordt veroorzaakt door een anatomische of functionele dysfunctie van het dopaminerge systeem. Symptomen lijken op een epileptische aanval. De etiologie verschilt, maar bij epilepsie en OCG is het laatste deel van de route die leidt tot afwijkende oogbewegingen met "aanvallen" hetzelfde.
Lareb bijwerkingendatabank, www.lareb.nl , geraadpleegd 19-02-2020	4 meldingen van convulsies, leeftijd e.d. onbekend
Starr MS. The role of dopamine in epilepsy. Synapse 1996;22:159-94	Mogelijk spelen veranderingen in het dopaminerge evenwicht in het CZS een rol bij epileptische aanvallen. Dopamine kan een remmend effect hebben op epileptogenese in de hippocampus. Dit verloopt via D ₂ -receptoren. Dopamine-antagonisten kunnen in het algemeen worden beschouwd als proconvulsief.
Informatorium Medicamentorum, stofmonografie Metoclopramide, KNMP Kennisbank, 20-02-2020	Rubriek bijzonderheden: Metoclopramide heeft centrale en perifere antidopaminerge eigenschappen. Het grijpt aan op centrale D ₂ -receptoren in het braakcentrum en in de chemoreceptortriggerzone, die buiten de bloed-hersenbarriere is gelegen, en op perifere D ₂ -receptoren.

SmPC

Bron	Resultaten/ opmerkingen
SmPC Primperan drank 5 mg/5 ml, RVG 05252, 7 november 2019 e.a.*	<u>Cl</u> : Epilepsie (verhoging van frequentie en intensiteit van crises). <u>Bw</u> : Zelden: Convulsie vooral bij epileptische patiënten

*SmPC's Primperan zetpillen 10 mg, RVG 06013, 7 november 2019; Primperan injectie 10 mg/ 2 ml, RVG 05251, 7 november 2019

RISICOFACTOREN

Risicofactoren	-
----------------	---

	Contra-indicatie	Actie	Datum
Beslissing	Nee	Nee	30-03-2020